

злочинці, використовуючи предмети, які не підпадають під ознаки озброєності, передбачені цією статтею, уникають відповідальності, також у судовій практиці є прецеденти, коли зброя, яка застосовувалась бандою для нападу на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб, у результаті проведення експертизи визнавалася придатною для ураження чи ушкодження інших осіб і злочинці, знаючи про це, можуть привести зброю у такий стан безпосередньо перед їх затриманням.

Отже, з вищезазначеного можна зробити висновок, що спеціальна ознака озброєності банди для ст. 257 ККУ потребує змін, адже в сучасних реаліях боротьби з організованою злочинністю та злочинними організаціями винних осіб важко притягнути для відповідальності, а держава повинна бути зацікавлена в тому, щоб виконавчі органи влади ефективно виконували свої обов'язки та всебічно забезпечити їх правильною правовою регламентацією суспільно небезпечних діянь, передбачених ККУ.

1. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доп. станом на 11 січня 2019 року. Київ: Паливода А. В., 2019. 212 с.

2. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 груд. 2005 р. № 13. *Вісник Верховного Суду України*. 2006. № 1. С. 2–6.

3. Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-02>

4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 10-те вид., перероб. та доп. Київ: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

Миронова Тетяна Миколаївна

викладач кафедри
кримінально-правових дисциплін

Сердюк Аліна Геннадіївна

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ

Повідомлення про підозру є не тільки одним із ключових процесуальних документів кримінального провадження, а й підсумком та результатом роботи слідчого. В аспекті досудового розслідування дана стадія займає найголовніше місце, адже є висновками співпраці правоохоронних та правозахисних органів, де викладаються фактичні обставини справи, аналізуються докази, надається суб'єктивна оцінка обставинам справи. Повідомлення про підозру можна вважати початковим та необхідним етапом для притягнення особи до кримінальної відповідальності, першою ланкою визнання її винуватою.

Інститут повідомлення про підозру є предметом досліджень таких учених: Ю.П. Аленін, А.В. Андрейчук, О.В. Баганець, І.В. Басиста, А.О. Боруш, Г.М. Гапотченко, І.В. Гловюк, В.Г. Гончаренко, В.О. Гринюк, І.Г. Івасюк, О.В. Іващенко, О.В. Капліна, Л.М. Лобойко, Т.В. Лукашкіна, К.Г. Марченко, О.М. Овчаренко, М.А. Погорельський, І.В. Рогатюк, В.А. Сербулов, О.Ю. Татаров, Л.Д. Удалова, В.І. Фаринник, М.Ю. Черкова, Л.В. Юрченко та ін. Проте, незважаючи на численні праці науковців, ця тематика буде залишатися актуальною, поки буде існувати злочинність, тобто вічно.

Інституту повідомлення про підозру присвячена ціла глава Кримінального процесуального кодексу (КПК), але обширна стадія кримінального процесу описана, регламентована та законодавчо закріплена тільки у чотирьох статтях, що є недостатнім для вираження усіх вимог для винесення повідомлення про підозру. КПК визначає лише випадки повідомлення про підозру, його зміст, вручення та можливості зміни.

Законодавець не вважає за потрібне з'ясувати тлумачення категорії «повідомлення про підозру», її особливості та форму вираження. Визначення «повідомлення» міститься у ч. 1 ст. 111 КПК України, яка передбачає, що повідомлення у кримінальному провадженні є процесуальною дією, за допомогою якої слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд повідомляють певного учасника кримінального провадження про дату, час та місце проведення відповідної процесуальної дії, або про прийняте процесуальне рішення, або здійснену процесуальну дію [1]. Проте дане визначення не відображає усієї суті саме «повідомлення про підозру».

Крім цього, немає жодного правового акта, в якому було б визначено документальну

форму виразу даного документа, але слідчі на підставі власного прецеденту закріплюють його у формі постанови. Єдине, що вважає за потрібне КПК: зазначення обов'язкової письмової форми (ч. 1 ст. 277 КПК). Повідомлення має містити такі відомості:

- 1) прізвище та посаду слідчого, прокурора, який здійснює повідомлення;
- 2) анкетні відомості особи (прізвище, ім'я, по батькові, дату та місце народження, місце проживання, громадянство), яка повідомляється про підозру;
- 3) найменування (номер) кримінального провадження, у межах якого здійснюється повідомлення;
- 4) зміст підозри;
- 5) правова кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;
- 6) стислий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, у тому числі зазначення часу, місця його вчинення, а також інших суттєвих обставин, відомих на момент повідомлення про підозру;
- 7) права підозрюваного;
- 8) підпис слідчого, прокурора, який здійснив повідомлення.

Наступним проблемним аспектом виступає філологічна неточність обставин, які є достатніми для складення та вручення повідомлення про підозру, а саме застосування виразу «випадки повідомлення про підозру». У такому разі слово «випадок» можна тлумачити як випадковість, спонтанність, певний інцидент, казус, що є нелогічним та недоречним для нормативно-правового акта.

Повідомлення про підозру обов'язково здійснюється в порядку, передбаченому статтею 278 цього Кодексу, у випадках:

- 1) затримання особи на місці вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після його вчинення;
- 2) обрання до особи одного з передбачених цим Кодексом запобіжних заходів;
- 3) наявності достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення [1].

Повідомлення про підозру є, по суті, поєднанням процесуального рішення у вигляді письмового повідомлення та процесуальної дії у формі здійснення повідомлення шляхом його вручення. З аналізу змісту положень ст. 42 та 277 КПК України випливає, що процесуального статусу підозрюваної особи набуває не після складання відповідного тексту, а лише після вручення повідомлення про підозру. Саме із цим моментом пов'язується набуття особою відповідних процесуальних прав. О.Ю. Татаров на основі системного аналізу положень КПК дійшов цілком обґрунтованого висновку про те, що направлення особі повідомлення про підозру засобами поштового зв'язку відповідатиме вимогам КПК та вважатиметься належним способом такого повідомлення лише у випадку вручення такого поштового відправлення особисто (безпосередньо) підозрюваному [3].

Нами наведено вичерпну кількість недоліків, які впливають саме зі змісту норм, що регулюють повідомлення про підозру. Проте ряд практичних проблем, з якими стикаються органи Національної поліції України, перевищує теоретичні. Недоліки, які викладають практичні та теоретичні фахівці у своїх наукових працях та рекомендаціях, повинні стати підґрунтям для практичного внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України.

---

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. *Голос України*. 2012.

2. Кубальський В.Н. Повідомлення про підозру: правозастосовні аспекти. *Судова апеляція*. 2017. № 1. С. 60–66.

3. Татаров О.Ю., Мірковець Д.М. Повідомлення про підозру: проблеми кримінальної процесуальної регламентації. *Митна справа*. 2015. № 1. С. 268.